

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Enchiridion Theologiæ Pastoralis Et Doctrinæ Necessariæ Sacerdotibvs Cvram Animarum administrantibus

Binsfeld, Peter

Avgvstæ Trevirorvm, 1609

8. Cap. De Luxuria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40721

Tertium, Memoria paupertatis Christi, unde D. Bernard. Magna abusio, & nimis magna, quod diues velit fieri vermiculus, pro quo Deus Maieftatis pauper fieri voluit.

Quartum, Mortis meditatio. Facile ait, Hieron. contemnit omnia, qui se semper cogitat moriturum.

Quintum, Consideratio æternarum diuitiarum. Gregor. Vilefcunt temporalia, cum considerantur æterna. Alia passim habentur apud Doctores.

CAPVT VIII.

DE LVXVRIA.

LVXVRIA, est appetitus inordinatus libidinosæ, & carnalis voluptatis; dicitur inordinatus, quia potest inter coniuges esse ordinatus. Luxuria ex suo genere est peccatum mortale. Ad Galath. 5. numeratur inter opera carnis, de quibus dicitur, quoniam qui talia agunt, regnum Dei non consequentur.

Quot sunt species luxuria?

Sex: Fornicatio, Adulterium, Incestus, Stuprum, Raptus, & vitium contra naturam.

De simplici fornicatione.

FORNICATIO, est inordinatus vsus venereorum soluti cum soluta. Aduertendū non solum debent esse soluti à Matrimonio, sed etiam à cognatione, affinitate, ordine sacro, religione, & voto, si alter eorum aliquo horum sit ligatus, alia grauior species confurgit. Fornicatio est peccatum mortale, 1. Corinth. 6. Ephes. 5. & ad Galat. 5. excludit è regno cœlorum.

De Stupro.

STUPRUM est, quando virgo defloratur, & virginalis integritas corrumpitur. Hoc peccatum grauius est simplici fornicatione: tum quia puella impeditur à legitimo Matrimonio consequendo: tum quia ponitur in via meretricandi, propter amissum virginitatis signaculum: his accedit, quia etiam parentibus virginis irrogatur iniuria, qui eius sollicitudinem gerunt. Notandum hic ex Caietan. 2. 2. quæst. 154. artic. 6. Si masculus confiteatur de luxuriæ peccato, non est opus querere, si erat virgo, quia vt stuprum committatur, exigitur, vt mulier sit virgo.

An qui virginem stupro affecit, teneatur ad aliquam restitutionem, & ad quid?

IN primis certum est, quod qui dolo, fallacia,

cia, vel deceptione virginem corrumpit, teneatur ad restitutionē, vt patet Exodi 22. & Deuteronom. 22. & habetur cap. 1. & 2. de adulter. & supro. Si autem virgo sponte se obtulit, aut leuiter rogata consensum præbuit, in foro conscientiae non tenetur ad aliquam restitutionē, quia scienti & consentienti non fit iniuria, c. Scienti. de regulis iuris lib. 6. In foro tamen exteriori decepta præsumitur, & sic eam tenetur dotare, & in vxorem ducere. ex d. c. 1. & 2. & DD. ibidem. Qui autem importunis precibus, aut falsis promissionibus decepit virginem, in foro conscientiae, aut tenetur in vxorem ducere, aut ita componere cum ea, vt contenta maneat: Si quis autem ad decipiendum promittat virgini, quod eam in vxorem ducet, tenetur ad explenda promissa, tam in foro interiori, quam exteriori, nisi inter eos sit notabilis inæqualitas: vt si vir potens aut diues, virgo autem infimæ sortis: in tali enim casu præsumptio esset, quod virgo fingeret se deceptam. De hac materia legendi, Canonistæ loc. citat. S. Thom. 2. 2. quæst. 154. artic. 6. ad vltimum. S. Antonin. 2. part. tit. 5. cap. 6. Nauarr. in Manuali capit. 16. à num. 16. Angelus, Syluester & alij in verb. Stuprum. Præter hæc iustum, & æquum est, vt pro iniuria illata satisfiat etiam parentibus virginis, vt docent S. Thom. loc. cit. Caietan. ibidem, & Nauarr. In foro autem exteriori qui virginem seduxit &

*Ad quid
teneatur,
qui virgini
nem stuprum
affecit.*

deflorauit, tenetur eam dotare, aut in vxorem ducere, alternatiuè pro sua optione, vt satis deducimus & probamus in cap. i. de iniurijs, q. 8. conclus. quinta. Quod si autem clericus in maioribus virginem decepit, iuxta Panormitan. in cap. de adult. & alios alibi, cum eam non possit in vxorem ducere, tenetur dotare, & satisfacere pro verecundia & iniuria illata.

De Raptu.

RAPTUS est, si quis violenter aliquam virginem contra voluntatem eius opprimat, & patre virginis inuito è domo extrahat, etiam post habitam copulam animo ducendi eam in vxorem. Quomodo non possit esse matrimonium inter raptorem & raptam, vide

36. q. 2. c.
Raptores.

Concil. Trident. sess. 24. cap. 6. de reformatione Matrimonij.

De Adulterio.

In adulterio etiã iustitia læditur.

ADULTERIVM, est illicitus concubitus quo coniugalis thorus violatur: & committitur adulterium siue vna persona, siue vtraque sit iuncta matrimonio. In hoc peccato læditur etiã iustitia: quoniam aliquis accedit ad non suam, quare etiã fornicatione grauius est.

De Incestu.

INCESTVS, est consanguineorum, vel affinium abusus: & eo grauius hoc peccatum

tum est, quo gradus consanguinitatis, vel affinitatis prope iniquior, & terminatur inclusiuè in quarto gradu, quia quartus gradus tantum, Matrimonium inclusiuè impedit.

De vitio contra naturam.

VITIVM contra naturam, est omnis inordinata voluntaria effusio seminis extra vas debitum, in ordine ad generationem.

Aduertendum quod propter maximam turpitudinem non conuenit in particulari loqui in vulgo, ne ignorantes doceantur, & multi deducantur in tentationem: sed in foro conscientiae, Confessarius cognoscere debet veritatem: Nam huiusmodi species in confessione aperiendae sunt: & quando occasio se offert ad interrogandum, non debet descendere ad actus, & modos singulares, sed quiescere in speciebus propter periculum. Neque etiam hic satis est confitenti dicere, peccaui peccato luxuriae, sed oportet ad speciem descendere, quia vna species grauior est alia, & in peccato contra naturam sunt gradus. Contingit his modis peccatum contra naturam. *Primo*, Si absque omni concubitu, *Quibus modis peccatum* causa delectationis libidinosa, pollutio procederet, & vocatur immunditia, siue molli- *contra natura* ties. *Secundo*, quando non seruatur naturalis concumbendi modus. *Tertio*, per concubitu- *ringat.* ritum ad non debitum sexum: & hoc dicitur

pro-

proprie peccatum sodomiticum in sacris literis. Ezech. 16. Genes. 13. Leuit. 18. Roman. 1. 2. Petr. 2. *Quarto*, committitur hoc peccatum ad rem non eiusdem speciei : & hic gradus grauissimus omnium, & vocatur Bestialitas. Cum incubo, aut succubo rem habere, omnes excedit limites. Ad luxuriae species refertur etiam Sacrilegium, quo diuino cultui deputata violatur, secundum sanctum Thomam 2. 2. quæst. 154. artic. 10. Sic peccatur, quando persona Deo consecrata singulari ratione violatur: nec refert an peccans sit religiosus, vel religiosa: quia Deus ita est sponsus animarum virorum qui suam castitatem obtulerunt, quam feminarum, quæ idem fecerunt. Ad idem peccati genus spectat, quando in loco sacro, vt in Ecclesia, vel cæmeterio aliquod luxuriae peccatum committitur. Monasterium tamen, & dormitorium, non sunt loca sacra, quæ peccatum carnis ibi commissum sacrilegium efficiant, vt Nauarr, docet in Manuali capit. 16. num. 3.

De tactibus, osculis, amplexibus, visu, chorea, similibus.

Dico primo, oscula, tactus, amplexus, & similes actus imperfecti secundum se, non sunt peccata; quia possunt fieri amicitiae honestæ gratia, vel secundum consuetudinem patriæ, vt tradit S. Thom. loc. cit. artic. 4. Si autem

tem procedant ex libidine, aut carnali amore, vel ad similes fines referatur, spectant ad peccatum impudicitiae, etiamsi carnalis copula non sequatur, & sunt peccata mortalia, si deliberate fiant. Inter coniuges autem huiusmodi actus, etiamsi fiant libidinosè, nisi accedat periculum pollutionis extra vas debitum, sunt veniales, ut tradit Caietan. in summa verb. Matrimonium.

Secundo, Qui recipit, vel mittit literas, aut dona cum intentione impurae libidinis, vel turpis amoris causa, mortaliter peccat. Sylvester verb. Donatio. §. 20. Angelus verb. Interrogationes in confessione circa Sextum praecceptum. Nauar. in Manuali cap. 16. num. 13. Et si confessarius inueniat aliquem duci ex literis, vel munusculis in turpem amorem, obligabit ut dona det pauperibus, & literas comburat; quia huiusmodi memoriam libidinis renouare possunt.

Tertio, Chorea, etsi propter circumstantias adiacentes res sit periculosa, ex sua tamen natura non est illicita, sed signum laetitiae. Sancti autem Patres damnant, propter periculum: Augustin, in Psalm. 31. conclus. 1. & in ferm. 231. de tempore. & Ambros. in libr. de Helia & Ieiunio, capit. 18. licitae autem sunt choreae, quando fiunt debito tempore, cum honestis personis, honesto modo, non simul clerici, vel religiosi cum saecularibus mulieribus, & tandem
quan-

quando sonus, & cantus sunt de honestis rebus. Hæc ex Albert. in 4. dist. 16. colligit Aurea Armilla in verb. Chorea, & alij.

Dubium. An choreas ducere die Dominico, vel festo sit peccatum mortale. Richard. de media Villa in 3. dist. 37. art. 3. quæst. 4. tenet quod sic. Angelus, Sylvester & alij in verb. Chorea. tradunt, peracto diuino officio, nisi fiat ex consuetudine, vel pro maiori parte diei, non esse mortale.

De filiabus luxuriæ.

EX luxuriâ octo nascuntur filie, ex S. Gregorio 31. moral. cap. 31. quas explicat S. Thom. 2. 2. q. 152. art. 5. Cæcitas mentis, Inconsideratio, Præcipitatio, Inconstantia, Amor sui, Odium Dei, Affectus præsentis sæculi, Horror futuri.

Remedia contra Luxuriam.

PRIMUM. Fuga occasionum, I. Corinth. 6. Fugite fornicationem.

Secundum. Abstinencia cibi & potus: Vnde Hieron. libr. 2. aduersus Iouinianum. Esus carniæ, & potus vini, ventrisque saturitas seminarium libidinis est.

Tertium. Fuga otij: otium est incendium libidinis.

Quartum. Iugis occupatio in sacris literis. Hinc Hieron. ad Rusticum. Ama scientiam diu-

diuinarum scripturarum, & carnis vitia non amabis.

Quintum. Custodia sensuum, maximè visus: quod Ecclesiasticus testatur, quando ait. Auerte faciem tuam à muliere compta, & ne circumspicias mulierem alienam: propter speciem mulieris multi perierunt.

Sextum. Ex Chrysof. de reparatione lapsi. Gehennæ ignem flammis libidinis opponere: Est enim hoc mirabile medicamēti genus, vt ignis igni extinguatur.

Septimum. Oratio, Sapientiæ 8. Sciui, quod non possum esse continens, nisi Deus det, & hoc erat sapientia scire, cuius esset hoc donū.

Octauum. Ex Gregorio super 25. cap. Iob. Nihil adeo valet ad edomandum carnis luxuriam, quam vt vnusquisque illud quod viuum diligit, mortuum penset.

Nonum. Vestium asperitas, per quam mollietates repellitur.

CAPVT IX.

DE INVIDIA, ET EIVS filiabus.

INVIDIA, est odium alienæ foelicitatis, quo non volumus proximum nostrum nobis esse æqualem, vel superiorem; eo quod hoc nostram excellentiam diminuat. Inuidia

dia